

Inżynierskie zastosowania statystyki - Ćwiczenia nr 2

Definicja 1 Dystrybuanta $F(x)$ rozkładu dyskretnej zmiennej losowej X dana jest wzorem

$$F(x) = P(X \leq x) = \sum_{x_i \leq x} f(x_i), \quad (1)$$

gdzie f jest funkcją masy prawdopodobieństwa.

Dla dyskretnej zmiennej losowej X , $F(x)$ ma następujące własności:

1. $P(X = x_i) = F(x_i^+) - F(x_i)$, gdzie $F(x_i^+)$ oznacza granicę prawostronną w punkcie x_i
2. $0 \leq F(x) \leq 1 \forall x \in \mathbb{R}$,
3. Jeżeli $x \leq y$, wówczas $F(x) \leq F(y)$.

1. Zmienna losowa X ma dystrybuantę $F(x)$ następującej postaci:

$$F(x) = \begin{cases} 0 & x \leq 1, \\ 0.5 & 1 < x \leq 3, \\ p & x > 3. \end{cases}$$

- (a) Wyznacz wartość parametru p .
  - (b) Wyznacz funkcję masy prawdopodobieństwa zmiennej losowej X .
  - (c) Oblicz prawdopodobieństwo $P(1 \leq X \leq 2)$.
  - (d) Oblicz EX i D^2X .
2. Zmienna losowa X , dla której $P(X = x_i) = p_i$ ma rozkład podany w tabeli

x_i	2	3	5	8
p_i	α	0.4	0.3	0.1

- (a) Wyznacz α .
- (b) Narysuj dystrybuantę zmiennej losowej X .
- (c) Wyznacz EX i D^2X .
- (d) Oblicz prawdopodobieństwo $P(2.7 < X < 5.1)$.

Definicja 2 Jeśli $f(x)$ jest gęstością rozkładu prawdopodobieństwa, to funkcję określoną wzorem

$$F(x) = \int_{-\infty}^x f(u) du, \quad x \in \mathbb{R}, \quad (2)$$

nazywamy dystrybuantą rozkładu ciągłego.

Własności:

1. $\frac{d}{dx}F(x) = f(x)$, gdy funkcja $f(x)$ jest ciągła w punkcie x .
  2. $0 \leq F(x) \leq 1 \forall x \in \mathbb{R}$,
  3. $F(x)$ jest funkcją ciągłą i niemalejącą.
3. Wyznacz funkcję gęstości prawdopodobieństwa ciągłej zmiennej losowej X , której dystrybuanta dana jest wzorem

$$F(x) = \begin{cases} 0 & x \leq 0, \\ 0.2x & 0 < x \leq 4, \\ 0.04x + 0.64 & 4 < x \leq 9, \\ 1 & x > 9. \end{cases} \quad (3)$$

4. Funkcja gęstości zmiennej losowej X dana jest wzorem $f(x) = 0.5x - 1$ dla $2 < x \leq 4$.

- (a) Oblicz prawdopodobieństwo $P(X < 2.5)$.
- (b) Narysuj dystrybuantę zmiennej losowej X .
- (c) Wyznacz wartość oczekiwaną i wariancję zmiennej losowej X .

Wskaźniki położenia	
Średnia arytmetyczna	$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$
Mediana	$m_e = \begin{cases} \frac{1}{2} (x_{(n/2)} + x_{(n/2+1)}), & \text{gdy } n \text{ jest parzyste,} \\ x_{((n+1)/2)}, & \text{gdy } n \text{ jest nieparzyste,} \end{cases}$ <p>gdzie $x_{(i)}$ oznacza i-tą co do wielkości liczbę w ciągu $x_1, \dots, x_n$</p>
Moda	m_o , najczęściej powtarzająca się wartość, o ile istnieje, nie będącą x_{min} ani x_{max}
Wskaźniki rozproszenia (skali)	
Rozstęp próby	$R = x_{(n)} - x_{(1)}, x_{(n)} = \max(x_i), x_{(1)} = \min(x_i)$
Wariancja	$s^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i^2 - \bar{x}^2$
Odchylenie standardowe	$s = \sqrt{s^2}$
Kwartył dolny	Q_1 , mediana zbioru elementów próby mniejszych lub równych m_e
Kwartył górny	Q_3 , mediana zbioru elementów próby większych lub równych m_e
Rozstęp międzykwartyłowy	$IQR = Q_3 - Q_1$

5. W konstrukcjach lotniczych zapobieganie propagacji pęknięć wynikających ze zmęczenia materiału jest istotne ze względu na bezpieczeństwo. Analiza pęknięć zmęczeniowych 9 cyklicznie obciążanych wingboxów (łącznik pomiędzy kadłubem a skrzydłem samolotu) dała następujące wyniki (w mm): 2.13, 2.96, 3.02, 1.82, 1.15, 1.34, 2.04, 2.47, 2.60. Oblicz wszystkie powyższe wskaźniki położenia i rozproszenia dla tej próby.

Estymacja punktowa	
Nieznany parametr populacji	Estymator
$\mu = EX$	$\hat{\mu} = \bar{x}$
$\sigma^2 = D^2X$	$\hat{\sigma}^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$

6. Wyznacz estymatory wartości średniej i wariancji dla poprzedniego przykładu.